

Demissionair minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer Piet Adema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: Maximumtemperatuur vee transport

Geachte heer Adema,

Jaarlijks lijden dieren op hete dagen onder hittestress in veevrachtwagens. Dit dierenleed is onnodig en daarmee een grove overtreding van de Europese transportverordening. Die stelt duidelijk dat het verboden is om dieren te vervoeren op zodanige wijze dat het ze waarschijnlijk letsel of onnodig lijden berokkent. Met een politieke meerderheid die van u heeft gevraagd om voor de zomer 2023 actie te ondernemen¹, staat u niets in de weg om per direct de nodige maatregelen in te voeren.

Ondergetekenden pleiten om per direct de EFSA-adviezen over te nemen in de nieuwe beleidsregel en de maximumtemperatuur voor vee transport te verlagen naar 25 graden Celsius.

Het KNMI voorspelt dat het aantal dagen per jaar met hoge temperaturen alleen maar zal toenemen. Deze zomer telde 23 dagen met een temperatuur van 25 graden Celsius of hoger.² Ook bij deze hoge temperaturen worden dieren op transport gezet, zonder afdoende bescherming tegen oververhitting, terwijl dit het welzijn van die dieren ernstig kan aantasten. Hoewel wij waarderen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe beleidsregel "Diertransport bij hoge temperaturen" met een lagere grenstemperatuur, maken wij ons ernstige zorgen over de uitwerking hiervan en de gevolgen daarvan op het welzijn van dieren tijdens transport.

Maximum temperatuur vee transport

In uw brief 'Verlaging maximale temperatuur diertransport' d.d. 19 december 2022 [geeft u aan dat bij de uitwerking van de nieuwe beleidsregel](#), 30 graden Celsius de uiterste grens is.³ U heeft de sector gevraagd om de consequenties van een verlaging van de maximale temperatuur van 35 naar 30 graden in kaart te brengen. Een temperatuurgrens van 30 graden Celsius is echter nog te hoog om hittestress bij de meeste dieren tijdens transport te voorkomen. Zoals bij u bekend heeft de EFSA (op basis van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek) kritieke temperatuurgrenzen

¹ Kamerstuk 35 830-XIV, nr. 10, Motie van het lid Vestering over de maximale temperatuur voor diertransporten verlagen naar 30 graden

² [Nederlandse weergegevens van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut](#)

³ [Dierenwelzijn | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

geadviseerd, waarboven dieren het risico lopen op ernstige oververhitting tijdens transport.⁴ Om onnodig lijden van dieren te voorkomen, zou de temperatuur in een transportmiddel deze kritieke grens niet mogen overschrijden. De EFSA adviseert een grens van 25°C voor transport van vleesvarkens, koeien, pluimvee en paarden.⁵

Deze adviezen van de EFSA zijn bovendien gebaseerd op onderzoek in stallen, waarbij geen rekening is gehouden met de bijkomende factoren van transport – zoals stress en een gebrek aan drinkwater – die het risico op oververhitting tijdens transport alleen maar vergroten. De urgentie om een grens van 25°C te hanteren, is bij transport ten opzichte van stallen daarom ook alleen maar groter.

Uiteraard is het zaak dat ook andere lidstaten binnen Europa gepaste maatregelen treffen zodat ook zij voldoen aan de Europese Transportverordening. Dit mag echter geen excuus voor het demissionaire kabinet zijn om adequate maatregelen uit te stellen en onnodig en vermijdbaar dierenleed te gedogen.

Transportwagens met een actief koelingssysteem

Hoewel het begrijpelijk is dat vertragingen of onderbrekingen in de aanvoer naar slachthuizen operationele en financiële uitdagingen kunnen veroorzaken, is het welzijn van dieren tijdens transport een morele verantwoordelijkheid. Ondanks enige beperkingen in het transport, blijft het bovendien mogelijk om verantwoorde veetransporten tijdens hete dagen te realiseren door te investeren in transportmiddelen met een actief koelingssysteem. In deze transportmiddelen kan de temperatuur binnen de wagen – onafhankelijk van de buitentemperatuur – gekoeld worden. Hiermee verwijzen wij niet naar dwarsgeventileerde veewagens, die slechts (warme) luchtstroom bieden zonder koeling. Om de veiligheid van de dieren te waarborgen, is het nodig om deze transportmiddelen uit te rusten met een dubbele noodstroomgenerator, toegangsdeuren en natuurlijke ventilatiemogelijkheden in geval van nood. De nodige investeringen kunnen gesubsidieerd of door de gehele keten gedragen worden.

Tropenrooster voor vervoer

Ook op hete dagen zijn er koelere perioden waar vervoer van dieren – zonder actieve koeling – mogelijk is. Hier kunnen de NVWA en betrokken sectorpartijen op inspelen, door op dagen met een voorspelde temperatuur van 25 graden of hoger gebruik te maken van een tropenrooster. Zo'n tropenrooster moet garanderen dat het volledige proces van transport – van inladen bij de stal tot uitladen bij het slachthuis – afgerond is voor het oplopen van de temperatuur. Op alle warme dagen dit jaar daalde de temperatuur 's nachts onder de 25 graden Celsius. Transport voor 9 uur 's ochtends en na uiterlijk 23 uur 's avonds was mogelijk op vrijwel alle dagen, rekening houdende met de door de EFSA geadviseerde grens van 25°C voor transport van vleesvarkens, koeien en paarden.⁶

⁴ [EFSA recommendations to improve animal welfare during transport \(2022\)](#)

⁵ Rekening houdend met de hoge relatieve luchtvochtigheid op Nederlandse zomerse dagen

⁶ Met uitzondering van 8 juli 2023 (transport mogelijk voor 8 uur 's ochtends) en 9 juli 2023 (transport mogelijk voor 7 uur 's ochtends) – weergegevens.nl

Maak een einde aan hittestress tijdens transport

Ondergetekende organisaties verzoeken u dringend om de adviezen van de EFSA over te nemen bij het aanpassen van de nieuwe beleidsregel "Diertransport bij hoge temperaturen". Dieren worden niet geholpen met een aangepaste beleidsregel die nog altijd ontoereikende bescherming biedt tegen hittestress. Het nalaten hiervan, terwijl de wetenschappelijke kennis voorhanden is, resulteert in onnodig dierenleed. Wij vertrouwen erop dat u deze kwestie serieus neemt en vragen u met klem de nodige stappen te ondernemen om het welzijn van dieren tijdens transport te waarborgen.

Hoogachtend,

Frederieke Schouten
Directeur Varkens in Nood

Lesley Moffat
Directeur Eyes on Animals

Anne Hilhorst
Directeur Wakker Dier

Dirk-Jan Verdonk
Algemeen directeur World Animal Protection Nederland

Petra Sleven
Directeur Vier Voeters

Maite van Gerwen
Directeur CAS International

Geert Laugs
Directeur Compassion in World Farming

Arabella Burgers
Voorzitter Caring Vets

Caring Vets

